

Seat No. : _____

DC-106
December-2020
B.A., Sem.-V
CC-302 : Sanskrit
(Sankyakarika)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-1 માંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખવા.
(2) વિભાગ-1 ના દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(3) વિભાગ-2 (પ્રશ્ન ક્રમાંક : 8) ફરજિયાત છે.

વિભાગ – 1

42

1. સાંખ્યકારિકાનુસાર દુઃખત્રયમ્ ચર્યો.
2. સાંખ્યદર્શનમાં નિરૂપાયેલ પ્રમાણોની ચર્યા કરો.
3. પ્રકૃતિનું અસ્તિત્વ સિદ્ધ કરતી દલીલો સમજાવો.
4. પુરુષ-પ્રકૃતિ-સંયોગ : સમજાવો.
5. સાંખ્યકારિકામાં વર્ણવાયેલ ગુણ-વિચાર સમજાવો.
6. સાંખ્યના સત્કાર્યવાદની સમીક્ષા કરો.
7. સાંખ્યકારિકામાં પ્રસ્તુત તત્ત્વજ્ઞાન ચર્યો.

વિભાગ – 2

8

8. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો :
- (1) સાંખ્યદર્શન અનુસાર અનુમાનના કેટલા પ્રકાર છે ?
(a) બે	(b) ચાર
(c) ત્રણ	(d) છ

- (2) કચુ તત્ત્વ પ્રકૃતિ કે વિકૃતિ નથી ?
- (a) પ્રકૃતિ (b) પુરુષ
(c) મહત્ (d) અહંકાર
- (3) મૂળ પ્રકૃતિની ઉપલબ્ધિ શેને લીધે થતી નથી ?
- (a) સૂક્ષ્મતા (b) અભાવ
(c) સ્થૂળતા (d) સામીપ્ય
- (4) તન્માત્રાની ઉત્પત્તિ શેમાંથી થાય છે ?
- (a) મહત્ (b) અહંકાર
(c) પ્રકૃતિ (d) પુરુષ
- (5) અભિમાન શેનું લક્ષણ છે ?
- (a) અહંકાર (b) મહત્
(c) બુદ્ધિ (d) મન
- (6) પંચમહાભૂતો શેમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે ?
- (a) પ્રકૃતિ (b) મહત્
(c) તન્માત્રા (d) અહંકાર
- (7) સાંખ્યદર્શન કેટલા તત્ત્વોનું પ્રતિપાદન કરે છે ?
- (a) 24 (b) 23
(c) 25 (d) 21
- (8) સાંખ્યદર્શનના પ્રણેતા કોણ છે ?
- (a) કણાદ (b) કપિલ
(c) પતંજલિ (d) પંચશિખ